Parašė Vytautas Budnikas
Pirmadienis, 1995 Balandžio 10 02:00 - Paskutinį kartą atnaujinta Trečiadienis, 2011 Balandžio 13 14:56

Vieniems Vytautas Petkevičius - odiozinė figūra, kitiems - drąsą, ryžtą, veržlumą ir paprastumą įkūnijantis žmogus. Šiaip ar taip, nepastebėti V.Petkevičiaus neįmanoma. Ir jeigu rašytojo gerbėjai naujų jo knygų laukia nesulaukia, tai politikos panorama be jo tvirto stoto sunkiai įsivaizduojama. Dabartinės jo pareigos - Lietuvos Respublikos Seimo Valstybės saugumo komiteto pirmininkas. Vargu ar rašytojas galėtų turėti geresnę progą puikiai pažinti valdžios virtuvę. Šįkart ne apie kūrybą, o apie Lietuvos valstybės saugumo problemas su Vytautu PETKEVIČIUMI kalbasi "Pozicijos" vyriausiasis redaktorius Vytautas BUDNIKAS.

- Jums teko nelengvas išbandymas: plunksną pakeisti į valstybės tarnautojo portfelį, sakyčiau, ypatingos svarbos. Dabar kaip niekad Jūs galite palyginti rašytojo vizijas su realiais valstybės egzistencijos dalykais. Kaip Jūs vertinate Lietuvos valstybės nepriklausomybės galimybes? Kokios Lietuvos saugumo sąlygos, garantijos? Kokia Lietuvos valstybės saugumo doktrina?

- Mūsų tikslas aiškus - valstybėje turi būti tvarka: ir kariuomenėje, ir pasienyje, ir muitinėse. Svarbiausia - suvaldyti kol kas sunkiai valdomą procesą. O Lietuvos saugumo problemos gali būti suprantamos įvairiai. Labai svarbus visos tautos požiūris į tai. Jei kalbame apie saugumo doktriną, tai ji išdėstyta dokumentuose, kuriuos paskelbėme spaudoje. Šiuos dokumentus svarstys visos partijos. Galimas dalykas, atsiras pataisų. Į tas, kurios geros ir tinkamos, mes atsižvelgsime, jas priimsime. Pagrindinis doktrinos akcentas - visos tautos gynyba.

- Ką turite omenyje?

- Lietuvos kariuomenė karinės intervencijos atveju atsilaikytų vieną, galbūt dvi savaites. Iki tol, kol atskubės tam tikra pagalba, arba apskritai iki tam tikro laiko. Kiekvienam aišku, kad galynėtis su didžiosiomis kaimynėmis kariniu požiūriu mes negalėtume. Taigi turim kalbėti apie visos tautos pasipriešinimą. Tiesa, irgi tam tikro lygio. Negalima priešintis iki visiško tautos išnykimo! Bet priešintis turėtume visi. Vien tam, kad priešas žinotų, jog, mus užpuolus, bus daugiau bėdos negu naudos. Taigi visos tautos galimas priešinimasis ir būtų mūsų nepriklausomybės garantija.

- Tačiau skaudi prieškario ir pokario patirtis rodo, jog ir tauta ne visada būna vieninga ir pasipriešinimas reikalauja daugybės kartais sunkiai pateisi-namų aukų.

- Tai tiesa. Ir laukiamoji pagalba, apie kurią jau buvau užsiminęs, ne visada laiku ateina. Bet vis tiek mūsų pasiryžimas totaliai priešintis turi tapti atgrasus.

 - Ar ne geriau Lietuvai šlietis prie stipresnių ir patikimesnių partnerių? Gal vertėtų bendradarbiauti su kuria nors šalimi karo reikalų srityje. Šiandien vieni rodo į Vakarus, kiti į Rytus. Ką manote Jūs?

- Mes jau žengėme pirmą žingsnį prašydami priimami į NATO. Tačiau kada tai įvyks? Gal po penkerių, gal po dešimties metų. O gal dar vėliau... Pagaliau, kas žino, kurlink pakryps Vakarų politika? Iš istorijos daug ko galėtume pasimokyti. Todėl, mano nuomone, reikalingi dvišaliai susitarimai. Tą rekomenduoja ir NATO. Jau susitarėme su Lenkija, Baltarusija. Reikia susitarti ir su Rusija. Negalime veržtis į NATO su savo problemomis. Pirmiausia turime susitarti su kaimynais. Manau, kad dvišaliai susitarimai - tai svarbiausias mūsų valstybės saugumo garantas.

 - Suprantama, Rusija sieks turėti karines bazes Pabaltijyje, Lietuvoje.

- Šiuo klausimu mes tvirtai apsisprendėme: Kons titucija skelbia, kad Lietuvoje negali būti jokios svetimos kariuomenės karinių bazių. Konstitucijos nuostatų privalome šventai laikytis.

 - Į valstybės nacionalinio saugumo problemų ratą įeina ir Lietuvos teisėtvarka. Ši sritis - dar nearti dirvonai.

- Taip netvirtinčiau. Mūsų problemų akiratyje - nusikalstamumas, prekyba ginklais, narkotikais ir pan. Yra įvardintos ir vidaus grėsmės. Kokio nors konflikto atveju Respublikos Prezidentas tampa vyriausiuoju ginkluotųjų pajėgų vadu. O ginkluotosios pajėgos - tai visos vidaus tarnybos, kurios gali priešintis: policija, saugumas, vidaus kariuomenė, savanoriai, šauliai, žodžiu, visos jėgos tarnybos.

